

**Міністерство освіти і науки України  
Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді**

**Всеукраїнський екологічний форум  
«Екологічна освіта для сталого розвитку:  
проблеми, пошуки, інновації»**



**Тези учасників**

**4-5 березня 2015 р.**

**м. Київ**

УДК 376-056.45 (477)(06) «2015»  
ББК 74.200.587 (4 Укр)

*Рекомендовано до друку засіданням кафедри методики позакласної та позашкільної роботи Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді  
(Протокол № 1 від 4 лютого 2015 року)*

Всеукраїнський екологічний форум «Екологічна освіта для сталого розвитку: проблеми, пошуки, інновації», 4 - 5 березня: [збірник тез / за заг. ред. д.п.н. В.В. Вербицького]. – Київ, «НЕНЦ», 2015. – 324 с.

**Укладач:**

Оленів О.М., методист НЕНЦ

У збірнику представлені тези учасників Всеукраїнського екологічного форуму на тему: «Екологічна освіта для сталого розвитку: проблеми, пошуки, інновації».

Мета заходу – розроблення стратегії розвитку екологічної освіти; сприяння співпраці навчальних закладів, органів державної влади, громадських організацій щодо екологічного виховання дітей та молоді; розвиток міжнародного співробітництва у галузі збереженні довкілля.

Збірник носить практичний характер та стане у пригоді педагогам-позашкільникам, керівникам гуртків, вчителям і учням загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів, викладачам і студентам вищих навчальних закладів.

*Матеріали збірника відтворено з авторських оригіналів, поданих до оргкомітету. Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів та посилань несуть автори методичних розробок.*

УДК 376-056.45 (477)(06) «2015»  
ББК 74.200.587 (4 Укр)

© НЕНЦ, 2015

## ЗМІСТ

<b>Зміст</b> .....	<b>3</b>
<b>Формування екологічної свідомості та нового екологічного світогляду особистості</b> .....	<b>9</b>
Вербицький Володимир Валентинович	
<b>Учнівські лісництва - ретроспектива та перспектива екологічного виховання в системі позашкільної освіти України</b> .....	<b>13</b>
Бойко Євгенія Олексіївна	
<b>Біотуризм як форма вивчення флори і фауни на природно-заповідних територіях</b> .....	<b>18</b>
Дужук Сніжана Андріївна	
<b>Виїзні форми навчання як засіб формування екологічної компетентності учнів (На прикладі проведення навчально-польової експедиції учнівської молоді "ЮНЕКО")</b> .....	<b>20</b>
Дужук Сніжана Андріївна	
<b>Екологічно-правові проблеми України</b> .....	<b>24</b>
Довгань Олександр Олександрович	
<b>Філософія екології</b> .....	<b>27</b>
Вербицький Володимир Володимирович	
<b>Видобуток сланцевого газу в Україні: правовий та природо-захисний аспекти</b> .....	<b>29</b>
Литвиненко Н.С.	
<b>Проблеми твердих побутових відходів. Толока – українська звичаєва форма взаємодопомоги»</b> .....	<b>32</b>
Микітчак Г.С.	
<b>Проблеми екологічної освіти і виховання молоді у контексті сталого (стійкого, збалансованого) розвитку</b> .....	<b>39</b>
Олександр Геревич	
<b>Роль екологічної освіти у збереженні біологічного різноманіття національного природного парку «Синевир»</b> .....	<b>51</b>
Бабічин Ю.Ю.	
<b>Впровадження освіти для сталого розвитку в об'єднанні «Школи еколідера» комунального закладу "Чернівецький обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді"</b> .....	<b>56</b>

Чебан Тетяна Никодимівна

**Секція зоології виїздної очно-заочної біологічної школи в системі екологічної освіти учнів у чоцентум ..... 59**

Хлус Лариса Миколаївна

Головченко Людмила Юріївна

**Роль заповідних територій в екологічній освіті та вихованні ..... 62**

Петрович О.З.

Крижановська О.Т.

Непомнящих М.С.

**Еколого освітньо-виховна робота НПП «Вижницький» як інвестиції в майбутнє ..... 65**

Стражир Катерина

**Використання ігрових форм у позашкільній та позакласній роботі.... 68**

Самойлова Алла Вячеславівна

**Екологічні аспекти стійкого розвитку. Проект «Діти – дітям». Тренінгове навчання «Екологія для молодших школярів»: практика впровадження ..... 89**

Безручко Інна Анатоліївна

**Впровадження нових методів навчання в еколого-натуралістичну роботу Тернопільського обласного центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді ..... 91**

Березицька Мирослава Мирославівна

**Конкурсна гра «Цей дивовижний тваринний світ» ..... 102**

Бицько Т.М.

**Конспект заняття в гуртку «Юні екологи» на тему:«Поняття про популяцію» ..... 108**

Велігорська Світлана Віталіївна

**Створення інтегративного освітньо-виховного середовища на засадах сталого розвитку особистості..... 115**

Волик Альона Володимирівна

**Здійснення неформальної екологічної освіти на території НПП «Голосіївський» ..... 119**

Волохова В. О.

Радченко Т. Д.

<b>Перспективи розвитку вищої екологічної освіти інженерного профілю .....</b>	<b>126</b>
Голік Ю.С.	
Ілляш О.Е.	
<b>Проект «Етноекологічні особливості та дослідження екологічного стану Буковини»: здобутки та перспективи.....</b>	<b>131</b>
Руденко Світлана Степанівна	
Головченко Людмила Юрївна	
Дзензерська Оксана Миколаївна	
Костишин Степан Степанович	
<b>Екологізація суспільної свідомості учнівської молоді Криворіжжя ..</b>	<b>140</b>
Драч О.М.	
Нечипоренко Т.Л.	
<b>Формування природоохоронного позашкільного мікросоціуму .....</b>	<b>142</b>
Дубініна Світлана Борисівна	
<b>Методичні матеріали для Екологічного форуму .....</b>	<b>146</b>
Заціпанюк Л.В.	
<b>Конспект заняття гуртка «Основи екологічних знань» на тему: «Атмосферне повітря. Кисень як його складник. Значення повітря у житті людини і природи» .....</b>	<b>166</b>
Зенченко Арина Анатоліївна	
<b>Екскурсія до хвойного лісу для ознайомлення з його оздоровчою дією .....</b>	<b>171</b>
Йосипенко Ольга Миколаївна	
<b>Організація занять літературної студії на базі учнівського лісництва .....</b>	<b>185</b>
Колотуша Ольга Леонідівна	
<b>Екологічна стежка, як засіб екологічної освіти і формування екологічної культури .....</b>	<b>189</b>
Кротенко Олена Михайлівна	
<b>Напрями еколого-освітньої діяльності в природному заповіднику «Горгани».....</b>	<b>194</b>
Кузнєцов Р.І.	

Кравчук Л.П.

**Підсумкове заняття в гуртку «Юні охоронці природи» «Обличчям до природи: не зашкодь! Подбай! Допоможи!» ..... 196**

Кузьменко Вікторія Дмитрівна

**Роль екологічної стежки в екологічному вихованні учнівської молоді ..... 200**

**Пошук інноваційних методів для вдосконалення еколого-освітньої діяльності Національного природного парку “Гуцульщина” ..... 203**

**Природоохоронний об’єкт місцевого значення як засіб формування екологічної свідомості та культури здоров’я..... 204**

Люльченко Марина Володимирівна

**«Ми – юні охоронці природи» сценарій пізнавально-розважальної програми для дітей середнього шкільного віку ..... 208**

Марченко Юлія Володимирівна

**Значення екологічного туризму у навчально-виховному процесі позашкільного навчального закладу ..... 215**

Мокляк Аліна Олексіївна

**Просвітницька діяльність шляхом співпраці закладів освіти та установ природно-заповідного фонду (на прикладі НПП “Голосіївський” та НЕНЦ) ..... 230**

Радченко Т. Д.

Крижановська О. Т.

**Проект «Етноекологічні особливості та дослідження екологічного стану Буковини»: здобутки та перспективи ..... 235**

Руденко Світлана Степанівна

Головченко Людмила Юріївна

Дзензерська Оксана Миколаївна

Костишин Степан Степанович

**Екологія та діти ..... 244**

Світлана Шпуляр

**Розробка виховного заходу «Сонце – це світло, сонце – тепло. Сонце усього життя джерело»..... 246**

Синяньська Тетяна Іванівна

<b>Із досвіду формування екологічного світогляду студентів у Полтавському педагогічному університеті.....</b>	<b>255</b>
Смоляр Н.О.	
Ханнанова О.Р.	
Арканова А.А.	
<b>Екологічно орієнтоване освітнє середовище як умова формування коеволюційних цінностей у старшокласників .....</b>	<b>259</b>
Солобай Ю.В.	
<b>Екологічна стежка – ефективний засіб екологічної освіти та спілкування з природою.....</b>	<b>262</b>
Соловйова І.В.	
<b>Сценарій виховного заходу - екологічної конкурсної гри.....</b>	<b>268</b>
<b>«Вивчасмо, щоб зберегти».....</b>	<b>268</b>
Солодка Ніна Миколаївна	
<b>Екологізація дослідницької діяльності учнівської молоді у взаємодії позашкільного закладу і об'єктів природно - заповідного фонду.....</b>	<b>274</b>
Палічева Галина Віталіївна	
<b>Формування екологічно освіченої особистості в позашкільному навчально-виховному просторі .....</b>	<b>277</b>
Тихенко Лариса Володимирівна	
<b>Розробка навчально виховного заходу «Яблуко – моє здоров'я» .....</b>	<b>280</b>
Тиховська Д.І.	
<b>Роль практичної еколого-натуралістичної роботи на об'єктах природно-заповідного фонду Тернопільщини .....</b>	<b>296</b>
Шум'як Наталія Романівна	
<b>Аксіологія природи як визначальна детермінанта сучасної освіти... </b>	<b>301</b>
Тараненко Галина Григорівна	
<b>Роль екологічної освіти і виховання у формуванні екологічного світогляду суспільства.....</b>	<b>303</b>
Українець Олена В'ячеславівна	
<b>Шляхи співпраці НПП “Голосіївський” із різними організаціями задля досягнення спільних цілей.....</b>	<b>313</b>
Хрутьба А.С.	

Волохова О.В.

Устименко І.П.

**Природа - наш дім. Гра-вікторина для дітей молодшого шкільного віку  
.....317**

Федченко Тетяна Миколаївна

**Формування екологічної свідомості у дітей та учнівської молоді .....321**

Федоренко Дар'я Олександрівна